

אמר ליה אביי: וכי איסור השימוש במוקצה — איסור דאורייתא הוא, שלוקין עליו?

אמר ליה רבה: אין! אכן איסור דאורייתא הוא.

משום דכתיב ביחס למן: "והיה ביום הששי — והכינו את אשר יביאו". שצריכים לזמן מבעוד יום את כל צורכי השבת, ולומר: דבר זה הוא לצורך השבת!

ופסוק זה לא בא לומר שלא יטרחו במלאכת האוכלין בשבת עצמה, שהרי כבר כתיב לפני כן "את אשר אפו אפו, ואת אשר בשלו בשלו".

ובהכרח, שהוא בא לומר כי כל דבר שאינו מזומן מבעוד יום, אסור להשתמש בו בשבת.

ולוקין על איסור השימוש במוקצה, משום שהוא נכלל אף באזהרת לאו.

ואזהרתיה מהכא: דכתיב "לא תעשו כל מלאכה"!

שהרי אם משתמש בו בשבת בלא שזימנו מערב שבת, הרי הוא מזמנו בשבת להשתמשות. והזימון חשוב כמלאכה, מדקריא רחמנא "הכנה".

אמר ליה אביי לרבה: והא אתה הוא דאמרת: בעאי [שאלתי] מיניה מרב הסדא. — ואמרי לה, בעאי מיניה מרב הונא:

מי שהביא שם מאפר [מהאחו], ממקום המרעה, שמוקצה הוא, לפי שאינו מזומן להשתמשות משום שאינו נכנס ליישוב ימים רבים], ושחטו תמיד ביו"ט מהו בעזרה לשם

כי אף על פי שבשעה שהבעיר לא היה לו צורך אוכל נפש בהבערה הזאת, מיהו ליחשב צורך אוכל נפש הואיל דהזוי ליה הבערה זו לצרכו, אם יצטרך לבשל בה בישול אחר של מאכל היתר.

אמר ליה רבה: אפיק [הוצא] מחמשת לאוין אלו הבערה, ואל תגרסנה במשנה. ועייל [והכנס] במקומה, איסור אכילת נבילה. שהמדובר הוא במבשל גיד הנשה של נבילה ביום טוב, ואכלה.

ושוב אקשיה אביי: והתני רבי חייא על ההיא משנה:

חמש מלקיות אלו שנשנו באכילה זו — לוקין שתיים מהן על אכילתו. והן: אכילת גיד, ואכילת בשר בחלב.

ושלש מהן לוקין על בישולו. והן: בישול בשר בחלב, בישול ביום טוב, והבערה ביום טוב.

ואי איתא כדברין, שמוציאים הבערה ובמקומה בא איסור אכילת נבילה, הא ליכא שלש מלקיות על בישולו.

אלא, לוקים שלש על אכילתו — מיבעי ליה לרבי חייא למימר.

אמר ליה רבה: אלא אפיק הוצא מהרשימה מלאכת הבערה, ועייל במקומה איסור שימוש בעצי מוקצה, שהבעיר את האש בעצים שלא הוכנו לכך מערב יום טוב, שהם אסורים בשימוש משום מוקצה.

והשימוש במוקצה אסור ביום טוב אף לצורך של אוכל נפש.